

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 388.

98de Møde.

Torsdagen den 13de Juni.

(Forts.)

Mowier (fortsat): Jeg tillader mig at gjentage det, det er kun om Vorttagelsen af en Hindring, af en Skranke for den frie Disposition, der her er Spørgsmaal; her tilligtes intet Andet, end at der skal aabnes dette Fæstegods den samme Afgang til at gaae over til Selveiendom, som for Liden staaer aaben for andet Fæstegods i Landet; og dette er sandelig ingen ringe Sag, naar det betænkes, at det Fæstegods, hvorom her er Spørgsmaal, udgjør ikke mindre end 62,464 Tdr. Hartkorn. Dette er altsaa Lovforslagets Grundtanke. Jeg tillader mig at gjøre opmærksom paa, at denne Tanke allerede har gjort sig gjældende under Forhandlingerne i den i forrige Aar nedsatte Landbocommission, og jeg tør udbede mig Tilladelse til at henlede Opmærksomheden paa en herhen hørende Udtalelse i den af Landbocommissionen afgivne Betænkning over et Forslag om Fæsteforholdets Afløsning. I denne Betænkning udtalte nemlig Commissionen sig eenstemmig saaledes: „Endvidere maae vi yttre som vor Anskuelse, at der ved den nye Lov burde tilstaaes Bestidderne af Lehn, Stamhuse og andre Fideicommissgodser Ret til, lige med andre Giere og uden at en paafølgende Sanction af vedkommende Autoritet skulde udfordres, at tage Bestemmelse om Fæstegodssets Afhændelse, saavel ved frivillige Overenskomster som ved Auction, saaledes at det ikkun forbeholdes vedkommende Autoritet, at afgjøre, hvorledes der skal forholdes med de ved Salget indkomne Capitaler, idet vi troe, at en saadan Bestemmelse vil være nødvendig, hvis frivillige Overenskomster paa deslige Godser skulde kunne ventes at ville have Fremgang“. Jeg tør altsaa med fuldkommen Sikkerhed forudsætte, at denne Sag

heri Salen vil finde kraftig Understøttelse af de Medlemmer af den ærede Forsamling, som have havt Sæde i Landbocommissionen, og taget Deel i Afgivelsen af den nylig nævnte Betænkning.

Hvad nu selve det foreliggende Lovforslag angaaer, da vil det sees, at der ved samme er taget behørigt Hensyn til Pantecreditorerne, og at der ligeledes er draget Omhu for, at Kjøbesummerne, som ganske vist Retfærdighed tilliger, sikkes Fideicommisset, dog efter Fradrag af visse Procenter, som man har troet at burde tilfalde den nuværende Bestidder, navnlig med Hensyn til Tabet af Indfæstninger og til de ved Afhændelsen foranledigede Omkostninger. Det vil endvidere sees, at der er truffet forffjellige hensigtsmæssige Cauteleer, for at betrygge imod mulige Misligheder; i den 5te § er derhos foreslaaet en særegen Bestemmelse, som tilligter at skaffe de nuværende Bestidder af Fæstestederne og deres Familier forøget Udset til at blive Giere af disse, idet navnlig Paragraphen gaaer ud paa, at, naar Afhændelsen skeer til Brugerne, deres Børn eller Svigerbørn, skal $\frac{3}{4}$ af de fulde Kjøbesummer kunne forblive indestaaende paa 1ste Prioritet i de afhændede Eiendomme imod 4 pCt. aarlig Rente og uopsigelige indtil 30 Aar fra Creditors Side, saalange Debitorerne opfylder deres Forpligtelser; ligesom endelig og den 6te § netop for disse samme Tilfælde, nemlig naar Afhændelsen skeer til Brugerne, deres Børn eller Svigerbørn, hjemler visse særegne Lettelser saavel med Hensyn til det stemplede Papir, som med Hensyn til Udredelsen af Gebyrer og andre Afgifter. Forsaavidt maaffee En eller Anden her i Thinget skulde have særdeles Omhu for Opretholdelsen af Lehn og Fideicommisset, og særdeles Frygt for at røre ved de i sin Tid oprettede Crectionsbreve, og derfor mulig maatte finde nogen Betænkning ved det, § 1 indeholder om at